

SZILÁGY-SOMLYÓ

TÁRSADALMI HETILAP.

Megjelenik minden esütörtökön.

Előfizetési díjak:
egész évre 4 frt, fél évre 2 frt; községi jegyzőknak és tanítóknak egész évre 3 frt.
Magán hirdetések díja:
Háromszor hasábozott garmond sorért 5 kr.; bélyeg-díj minden beiktatásért 30 kr.
Hivatalos hirdetések díja:
Egyszeri közlésért tekintet nélkül a szöveg nagyságára, bélyegdíjjal, nyugtábélyeggel és támlappal együtt 3 frt.
Nyitlér soronként 30 kr.
többszöri hirdetésnél kedvezmények nyújtatnak.

A lap szellemi részét illető levelek a szerkesztőséghez, pénz küldemények és hirdetések a kiadóhivatalhoz oimenzendők.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Bérmmentlen levelek csak ismert kéztől fogadtatnak el.

Előfizetési felhívás.

Lapunk az 1894-ik évben XII-ik évfolyamába lép.

Miként felelt meg azon feladatának, mit a mai kor egy vidéki társadalmi hetilaptól elvárhat, annak elbírálását nyugodtan bízzuk olvasóinkra.

Mi a XII-ik évfolyam küszöbén sem állunk elő hangzatos ígéretekkel, hanem lapunknak Szilágy-Somlyó város és vidéke érdekei előmozdítását — s a közügy elfogulatlan szolgálátát — tűzzük ki célul jövőre is.

Kérjük e város és vidék közönségét, hogy feladatunk teljesítésében — úgy szellemi támogatásukkal, mint előfizetők gyűjtésével — segítségünkre legyenek.

A „Szilágy-Somlyó“ nem a kezdet nehézségeivel küzdő, hanem XI. év tapasztalatain nyugvó organuma e vidéknek, hivatala van tiszta tükrét adni a mi társadalmi s közéletünknek.

A közönségtől függ, hogy e tükör torzalakot ne mutasson, a közönségtől függ, hogy lapunk feladatának jövőre is megfelelhessen.

Előfizetési árak: Egész évre 4 frt, félévre 2 frt évnegyedre 1 frt.

A „SZILÁGY-SOMLYÓ“
SZERKESZTŐSÉGE ÉS KIADÓHIVATALA.

Karácson.

Minden szokást, törvényt, életnézetet átvarázsló, átfarmáló korunkban — mely sietve rohan egy második század ismeretlen egyéni és nemzeti

megpróbáltatása felé — voltaképpen csak a karácsonhoz hasonló ünnepen derül fel az ember filozofiatól megkesernyedett lelki mivolta. Mert az ünnep hangulatában el kell ismernie még a legelvadultabb kedélynek is, hogy jóllehet az ismeretlen szekulum vezető eszméi most csiráznak és mi, a régi eszményekben megcsontosodott emberek, nem tudjuk, hova fog vezetni mindez? hogy jóllehet, mi egy kis tulzott pessimizmus erkölcsi nihilizmusával vádoljuk a fin de sièclet: az emberiség végképpen nem veszett el még ennek a földnek és az erkölcsnek.

Mert nem féltem a népet, melynek ünnepei vannak. A fenyőgalyak nyújtotta naiv családi öröm, a bethlehemi misztériumok, az egyházaknak megindító ünnepe, a karácsoni népszokások se szeri, se száma: mind kiapadhatatlan hangulatról beszélnek és tisztelt pessimizmus esküdt katonái, önök nagyon is elhajítják a sulykot, mikor az emberiség morális elzülését hirdetik. Mert egy-egy szent karácson annyi eltévelyedett embert vezet vissza az atheizmus taposott ösvényéről. A családi karácsonestének poézise mily sok fásult szívet engesztel meg, s nyit meg a szelíd, nemes érzelmek számára. Óh, mi tudjuk, mi jámbor nyárspolgárok, hogy önök tisztelt agglegények, fagyos, örök egyforma agglegényi jelenkorunkban, epés irigykedéssel vesznek körül mibennünket, akiknek kicsinyes gondjait, — hogy mezitlábos gyermekeink dermedő láb-száraira hol vehetünk olcsón lábbelit, (a mit a „Jézuska hoz“), mennyire nevelték önök. De most, hogy a családi enyhe fészek melegében ünnepe-

jük a mindenekre gondoló égi hatalmat, gyermekeink ártatlan arcúlatáról mosolyog le a boldogság és hálaadó áhitat, — a részvét borzalmával gondolunk önökre, hogy a mi nyárspolgári ünnepünk között, mint vesznek köszvényes lábaik sajgó fájdalommal len lábvizet és hirdetik a pessimizmust. Hát csak olvassák Schopenhauert továbbra is egy fütetlen, agglegényi szobában; — mi hirdetjük családi örömeinkben a mindeneket megáldó istent, ki az ember örömeire a fenyőgalyas szent karácsont lelki megnyihülésünkre, hitünk erősítésére, képzeletünk gyönyörködésére megadta.

Zugjakok harangok. Örüljete kis gyermekek. Mutassátok önérzetes di-esekvéssel, hogy a Jézuska mit hozott, a mi örömünk egyesül a tietekkel és ebben az ünnepi hangulatban hirdetjük: hogy az emberiség egyetemének erkölcsét ne féltük. Még van ünnep ezen a világon, a mikor lefosztja az ember lelkéről az élet harcának minden rut tapasztalását, a hitetlenségnek bacillusait, melyek a kenyérszerzés nehéz csatáiban minden alkalommal oly hatalommal irányítják a székszis felé az ember lelkét . . .

Ünneplünk tégedet költészetben legszebb ünnepe a beérkező Tél apó-nak, jelképe az önfeláldozó anyának és legmegbízhatóbb diadala a csak most érvényesülni kezdő demokráciának.

Ő egy zsupfonatos bethlehemi istállóban született, de alacsony sorsából, szellemesárnyakon felemelkedve, népeket vezetett a humanizmus nemes eszményébe. És ezredévek után állni fog e tan, habár iskolák küzdenek el-

lene, melyek egyik fattyuhajtása az atheizmus. „Mi hiszünk és ünnepejük a karácsont.“

Vármegyei élet.

Szilágyvármegye közigazgatási bizottsága december 11-én tartotta havi rendes ülését báró Wesselényi Miklós főispánunk akadályoztatása miatt Szikszai Lajos kir. tanácsos, alispán elnöke alatt.

Jelen voltak: Török István főjegyző, Moni Gyula tisztifőügyész, Zeitler Károly pénzügyigazgató, Gazda Ferenc kir. ügyész, Dombi Károly ár. elnök, dr. Berger János főorvos, Klem Adolf mérnök, építészeti hivatali főnök, Lőrincy György, Biró Ferenc, Kiss Lajos, Somogyi Kálmán, Sántha Dezső és Swaicer Aladár; igazoltan távol volt Kerekes József kir. tanfelügyelő és Fodor Elek közzgazd. előadó; igazolatlanul br. Kemény Árpád, br. Wesselényi Béla, br. Podmanický Gyula és Pap György.

Az alispán jelentése szerint közbiztonsági viszonyaink novemberben teljesen kielégítőek voltak, mert a személy- és vagyonbiztonság veszélyeztetve nem lett, azon hírek is, mintha Zilahon több rendbeli betörés követett volna el, egy eset kivételével, a melyre nézve a nyomozás eddig még nem vezetett eredményre, valótlannak bizonyultak. Az állategészségügy kedvezőnek mondható s az A. Balázsházán járványszerűleg uralgott bivalyvesz is megszűnt. A járások arányosabb és helyesebb beosztása tárgyában a vármegyei közgyűlés által hozott f. évi 471. számú határozatot a belügyminiszter jóváhagyván, addig is, míg e tárgyban még a jelen hónap folyamán tartandó közgyűlés határozni fog, alispán megtette az intézkedéseket arra nézve, hogy a miniszteri rendelet értelmében az egyes járásokból áthelyezett községek a jövő év január elsejétől kezdve, már a rendelethez képest kezeltesse a különösen, hogy a folyamatban levő ujoncozási előmunkálatok az új beosztáshoz képest teljesíttessenek. A múlt évben ideiglenesen kinevezett törvényható-

A „Szilágy-Somlyó“ Tárcája.

Karácson.

Szálljatok le, szálljatok,
Bethlehemi angyalok!
Özvegy, árva, annyi vár ma
Bú-hegesztő balzsamot;
— Szálljatok hát, szálljatok le!
E napon az ég ide
Ugy se lehet messzire!

Szálljatok le, szálljatok,
Bethlehemi angyalok!
— Anyja mellett annyi gyermek
Hall ma szépet rólatok . . .
Istenem, de hány van, a kit
Gondviselő hü kezek
Nem ölelnek ma se meg!

Szálljatok le, szálljatok,
Bethlehemi angyalok!
Hozzatok a boldogokra
Egy kis enyhe — bánatot.
Hadd lássanak oda is, hol
Karácsonfa sohse nyit,
Hol ma sincsen enni mit!

Szálljatok le, szálljatok,
Bethlehemi angyalok!

Zörgessetek ma este meg
Minden piciny ablakot?
S házikókba, palotába,
Egy örömet vigyetek:
Boldog, édes ünnepet!

Szabolcska Mihály.

Ünnepen.

Itt a földön sok tövis
Kemény rögön jár az ember,
Sokszor béborul felette
S a sötétben lépni sem mer.
A ráomló sötét éjben
Néha nem gyul bár egy csillag,
Hej, de sokszor nincs írja a
Lelkét fojtogató kinnak!

Embertársa gyógybalzsamot
Nem ad vérező sebére,
Sőt legtöbb azon igyekszik,
Hogy azt még mélyebbre tépje.
Körülötte romba dőlve,
Annyi remény, édes álom,
Csak vonaglik, mint a féreg,
Mit eltiprott durva lábnyom.

Hol keressen enyhületet,
Ebbe a zord pusztaságba?
Óh de boldog ki a hitet
Ilyenkor is megtalálja!

Szárnyaival ez befűdi,
Szelíden nyújt neki kezét,
A legrögösebb úton is
Szilárdan, biztosan vezet.

Édes, biztató szavától.
Lelkeden a seb begyógyul,
Beszél el nem muló kincsről,
Nem csak család földi jóról.
Ember ha bánt, sors ha üldöz,
Fel sem veszed, meg se érzed,
Sugárával beragyogja
A rád omló sötét éjet.

Elvisz egy csodás világba,
Hol vár reád édes vigasz:
Hogy ottan majdan megfizet
Biró, ki örök és igaz.
Óh őrizd meg hát a hitet!
S bár minden kincsed elenyész,
Lelked megnyugszik s az élet
Meglátod, nem lesz oly nehéz.

Giccy.

Karácsoni öröm.

A mező nyílt ölén hangzik égi szózat:
— Keresd fel óh ember! Jézust, megváltódat, —
„Örömet hirdetek“ ime megszületett,
Ki hozza számodra békét, új életet . . .
Ne kérdezd aggógvá, hol található fel?
Hol buzgóság honol: oltár ott a kebel . . .

Ha beteg gyermeknél áll az édes anya
S gyógyulásért eseng: ott az Ur temploma
Ha vihar csaták közt tajtékzó hab árján
Sülyedez a hajó, s az imának szárnyán,
Tengerésznek lelke égbé emelkedik:
— Oceánnak ölén oltárt emel a hit . . .
De élet szinpadán sokszor fontos a név,
Általa befolyást, sikert, kincset nyerél;
Borostyánt homlokra nem mindig érdem tűz
S rendjelt nem az talál, ki csatásikon küzd;
Eszed, tudományod vezér-fáklya lehet,
— Ha porban születél — homályban vész
neved . . .

Oh nem! . . . A szegénység többé már
nem szegény

Amióta feltűnt ama csillag égen.
Jászol volt bölcsője hit fedelmének,
S hozzá mégis bölcsék, királyok jövének.
Vigasznak forrása karácsoni jászol,
Gazdagnak, szegénynek tanulságot ad,
szól . . .

Menjünk e bölcsőhöz! Sokan állunk ottan,
Próféták, királyok, bölcsék régen s mostan.
— Öregek és ifjak, gyermekek és atyák —
Ajkukon ima kél, keblökben buzgóság . . .
Ah! Mert e szeretet örök és végtelen,
A hitnek csillaga fénylő mint volt régen! . . .
Ha Krisztus él bennünk, ha ujjá születünk:
Örök boldogságban leendő osztályrészünk!

Dombi Lajos.

sági utmesterek (Décey Bálint, Sarka Zsigmond, Madarass Pál és Kabos Ödön) f. hó 5 én a megszabott képesítési vizsgát kellő sikerrel letették s képesítési okmányokkal elláttattak. Ugy a járási, mint a központi tisztviselők kötelezettségeiket kifogástalanul teljesítették, azonban a községeknél e tekintetben fordultak elő panaszok, úgy Virág Lajos sz.-somlyói főjegyzőt, valamint Lévai István n.-pacali körjegyzőt többrendbeli és részben súlyos beszámítás alá eső vétségekért az alispán fegyelmi vizsgálat alá helyezni s ezzel egyidejűleg hivatali állásuktól fel függeszteni volt kénytelen.

A pénzügyigazgató jelenti, hogy a 829574 frt 44 kr. helyesbített adótarozásból 473922 frt 48 kr. fizettetvén be, maradt hátralékban 355651 frt 96 kr. A folyó év november végéig 17886 frt 74 krral több folyt be, mint az elmúlt év hason időszakában. A 42551 frt 32½ kr hadmentességi díjból befizettetett 15465 frt 12½ kr., hátralék 27087 frt 20 kr. Fogyasztási adó novemberben 24724 frt 17 kr. Kincstári illeték 13264 frt 57½ kr. fizettetett. Házadómentesség 135 házra 321 lakrészeszel engedélyeztetett.

A királyi ügyész által előterjesztett kimutatás szerint a zilahi központi fogházból novemberben kibocsáttatott 17 férfi, 5 nő, bentmaradt 63 férfi, 3 nő; gyógykezeltetett a börtön kórházában 5 férfi; 1674 étadag 213 frt 12 kr. értékben; teljesítették a rabok 816 napszámot, a melyekért az állam részére 38 frt 82 kr., a munkások javára 15 frt 76 kr. folyt be. Halálozás nem fordult elő.

Az építészeti hivatal főnöke jelenti, hogy az állami uton a múlt hónapban sárléghúzási és tartalékhalom beágyalási munkálatok folytak, 1330 f. m. hengerelés eszközöltetett, a kavics szállítás nagy erővel van folyamatban s néhány nap alatt befejeztetik. Az ut általában jó karban van. A törvényhatósági utakon — kivéve a zilah—csucsai uton 4 kmt — a kavics számba vétetett s nagy része be is ágyaltatott. A vállalat utján építendő műtárgyak s a ciki szorosban felállítandó korlát fák munkálatai folyamatban vannak, rövid idő alatt bevégeztenek. A természetben leszolgáló munkáerő le dolgozása az összes járásokban elég szorgalmasan eszközöltetett, kivéve Zilah várost, a hol igen sok a hátralék. Az utak, dacára a rossz időjárásnak, általában jó karban vannak.

Az árvászéki elnök jelentéséből főlem látjuk, hogy a központi árvászéki előadók novemberben feldolgoztak 1363 beadványt, hátralékban maradt 362.

A vármegyei főorvos jelentése szerint a közegészségi állapot közepes jónak, az előző október havinál azonban rosszabbnak mondható, különösen a Bród községben föllépett hasi hagymáz miatt. Uralgó kor, mint ez a változékony, nedves és hideg időszakokban lenni szokott, a légsz utaknak különböző alakú megbetegedései valának, nagyobbára jó lefolyással, ritkább esetekben influenza, gyomor- és bélhurut s szórványosan hasi hagymáz; ez utóbbi Nagyaluban 3, Bagozon 1, Elyűsön 1, Márkaszáken 1, A.-Szivágyon 1, Zilahon 2 esettel. Volt még egy ronesoló toroklob gyanús eset Hadadban. Járványok: hökhurut A.-Kékesnyárlón 8 esetben, mind meggyógyult; Felegregyen vérhas 7 esettel, szintén mind meggyógyult s újabb esetek nem fordultak elő; hasihagymáz Ilosván 3 esettel, gyógyult 2, beteg 1; Brédán 50 esettel, gyógyult 26, meghalt 6, gyógykezelés alatt van 18. A járvány fölléptét október elejére lehet visszavezetni s valószínűleg a szomszédos Karika községből hurcoltatott át, hol augusztusban 6 tifuszos beteg volt. A bajt egy ideig eltitkolták s így öltött nagyobb mérvet. Főorvos, járásorvos és a helyettes kóro orvos a helyszínre kiszállván, a szükséges óv-, fertőtlenítési- és gyógyintézkedések minden irányban megtették. A vármegyének november megnyitott zilahi kórházában ezen hónap folyamán ápolatott 37 beteg, kibocsáttatott 10, meghalt 1, gyógykezelés alatt maradt 26. Kiadatott az egész vármegyében 84 látélet, ezek közt 11 súlyos sérülésekről. Törvényszéki boncolat 3, orvos rendőri 1, hullaszemle 4 esetben eszközöltetett. A szokásos orvosrendőri vizsgálatok az elmúlt hó folyamán is pontosan foganatosítottak s a tapasztalt hiányok, visszaélések és rendtelenségek megszüntetése iránt főorvos a vármegye alispánjához jelentést tett. Főorvos egy girókuti asszonyt a bábáság gyakorlására képesítő okmánynyal látott el. Sz.-Somlyón a kolera elleni védekezés céljából elrendelt vasuti szemle be szüntettetett. Több adó és apróbb közigazgatási ügyek elintézése után az ülés d. e. fél 12 órakor véget ért.

„Szilágy.”

Emlékbeszéd.*)

Motto: Ésaids LVIII. 8.

„Feltámad mint a hajnal a te világosságod, — a te ékesség mindjárt kivirágzik, és a te igazságod előtted mégyen, az Úrnak dicsősége fedez be téged.

Tisztelt Gyülekezet! Sirjain már a feltört hantok fűszálai új életbe fogódzottak, — gyászalmát a temetőkert le hullott lombjai lepték be lágyan, melegen, mintha a frissen ültetett virágok oltalmával takargatni, enyhítgetni akarnák azt a mély fájdalmat, azt a nagy veszteséget, mely az ő halálával ért bennünket.

Oh bizony való az, — nem egy rémes álom, — nem a tulfeszített agy beteges működésének kinzó szüleménye, hogy az az ismeretes, az a kedves alak, akinek összegyülekezéseink alkalmával megszoktuk Ároni beszédeit e szent helyről hallani, aki évtizedeken keresztül az ur oltárán oly bámulatos lelkesedéssel, acélozott kitartással szolgálta a köznek szent ügyeit is, — a kit évek óta mint egyházmegyénk bölcs kormányosát, törekvéseink bátor vezérét megszoktuk közöttünk „nélkülözhetlennek” — látni, tudni és tapasztalni, — hogy a mi jó barátunk Nagy Lászlónak testi alakja örökre hiányzik, csakis emléke él, emléke van, emléke marad közöttünk, — hisz őt magát az Úrnak dicsősége fedezte be, — rejtette el földi szemeink elől, hogy ne lássuk többé, de érezzük azt a sokáig áthidalhatatlanul maradt nagy ürességet, melyet az ő életfolyamának gyorsan lezúgó habjai hagytak maguk után.

Elsirattuk, eltemettük virágfakadaskor, ébredő tavasszal, de nem feledtük el, noha az enyészett, az elmulás gyász-köde borong kint már a síri ormokon.

Emléke él szívünkben, vonzalmunk, tiszteletünk, hálánk éronél maradandóbb oszlopra vési fel közöttünk kegyeltes nevét, mert tettei tulragyogják sirja éjfelét.

Eltávozott, elköltözött testileg, de lelkileg itt folytatja lételet közöttünk s valóban alkalmazhatjuk reá joggal a prófétai szavakat: „Feltámad mint a hajnal” . . . stb.

Ezt jelképezi, ezt bizonyítja, ezt teszi meg jelen összegyülekezésünk, Nagy László emlékezetének megható gyászünnepele.

És ezzel tartoztunk mi ő neki, az ő kiváló egyéniségének, nem a pusztá szokás ceremóniáinak hódolva, hanem őszinte elismerésünk s kegyeletünk örökzöld koszorujaként az ő lángelke közjában megtermékenyült munkássága iránt.

Mert valóban meghatóan szép szokás az, ha az élők az enyészett éjjele fölött világot gyujtani, Isten házában az örök fény kiapadhatatlan hajlékában csoportosulnak, mert fájlag bár, de mégis jólesik, ha midőn tépett szárnyait látjuk a nagyságnak, — lefordított fáklyáját az egykor széleskörű életnek, fölöttünk boltozik a szent hajlék menyetzte, és míg a sir sötét orma met szőven veti reánk árnyékát, hitünk paizsával felfoghatjuk azt.

Szép, döböntően szép, ha a kik láták az élet nagy fényét, míg fent lobogott, eljönnek megnézni, megtisztelni a hamvat, midőn kiegészít, kialudt.

Szép, fagyalóan szép tanulság van felírva az elmulás gyászleplere, egy halotti szemfedőre, mely mint határszéljóra a megfuttat pályának, önmagán viseli nemcsak a bevégeztség pecsétjét, hanem a vihart, mely tépte s az osztályzatot, mit a többé nem létező kiérdemelt.

Ámde néma a sir, — nem beszéli el lakója történetét, a jelvények, mik reá borulnak, letarolt kertnek, tövükről metszett galyaknak hervadó fűzerei.

Midőn minden hallgat, midőn a szív a mulandóság érintésétől összehúzódva, önmagával foglalkozik s dobogása gyors perceitől felve, szorongva szövi tovább léte szálait, — engedjétek meg nekem T. Gy. ha most ajkaimon fogatékos a szó, bocsássátok meg nekem, ha elmém képzelet most a „lenni és nem lenni” óriás utvesztőjében el-eltévelyednek, — néz zétek el, ha elbusult lelkem fájó érzései szárnysegetten bukdácsolnak a bánat mély vizei fölött, midőn annak emlékét kell szomorú tiszttem szerint az öröklét fényes sugaraiból egybefonnom, kinek kora kidőlése főképp a vidéki anyaszentegyházainak alapjakban rendité meg, ami kartársi, baráti szíveinket egészen széjjelzuzta, összeroncsolta!

* * *

Találó vonásokban feltüntetni egy életet, mely már a múlté lett, megleveníteni mintegy azt, aki már meghalt, —

*) Irta és Sz.-Somlyón, 1893. évi december hó 10-én a néhai Nagy László ref. lelkész és sz. szolnoki esperes gyászünnepején elmondotta Vincze Ödön kémeri pap.

érinteni szívérzelmeket, melyeknek világa már összeomlott, beszélni nemes buzgalomról, idegeket romboló, agyat farszító szorgalmas törekvésekről, melyek már tehetetlenül, többé nem irányítva a megvalósulás kétes reményében vonaglanak, — szóval festeni egy életképet, kidomborítani egy kiváló jellemet, az íróra nézve a legnehezebb feladatot képezi!

És én T. Gy. egyénileg szólva sokszorosan érzem a feladat nagyságát, midőn Nagy László emlékét kell méltatnom, kiben mint egyén, nemcsak az anyaszentegyház és a közélet nagynevű munkását gyászolom, hanem őszinte jó barátomat siratom: „kinek nevével inkább könnyeket, mint szavakat találhatok.”

„De, — hogy Eötvösnek gr. Dessesffy fölött az akadémiában mondott remek szavaival éljek — *ne féljete! t. hallgatóim, hogy érzelmeim által elragadtatva, a kép, melyet társunkról adandok, csak személyes tiszteletnek lészen emléke. Nemhogy elhunyt társaink egy által magasztaltassanak, — hanem, hogy emlékek körünkben megúj tassék, ez célja emlékbeszédemnek . . . S valóban elmondhatjuk tiszteletünk tárgyáról is, hogy nem szükség őt magas alapra helyeztetnünk, hogy tiszteltessék.*” Nála minél közelebb marad hozzánk, annál inkább láthatjuk egyes vonásait, annál inkább érezzük veszteségünket, s csak igazság az, mellyel neki, mint minden jobb férfinak tartozunk. Boldog, kinek sirja felett a köteleesség teljesítése a barátnak is oly könnyűvé válik, mint ez esetben!

* * *

A kies Háromszék egyik falucskájában Seps-Gidófalván, 1836. nov. 27-én született Nagy László, annak a parányi de szívós és hazafiságában törhetetlen magyar népcsaládnak sorai közül származva, mely évszázadokon át védbástyaként őrizte Erdély bércei közt, nemzeti-ségünket, s a nemzeti hála és elismerés annyi dicsó babérával tudta körülfontni a székely nevet.

Szülei Nagy Ferenc gidófalvi ref. pap és Kis Borbála nagy népes családdal megáldva, ha nem bővölködtek is felettébb földi kincsekben, oly gazdagok voltak erényeikben s a szülői szeretet és gondosság kiapadhatatlan tejjével igyekeztek táplálni és az emberiség, kivált a magyar haza derék szellemi munkásaivá nevelni gyermekeiket. Így vitték, így iratták László fiukat is még szenge korában a n.-enyedi kollégium tanulói közé.

Az alig megkezdett tanulói pályát azonban csakhamar megszakíták a szabadságharc nagy eseményei s a fölégetett Enyed üszkeiből sötét felleg borult a gidófalvi papi család addig boldog életégre is.

Nagy Ferencet, a családfőt, ki nem csak az Ur igének, de a szabadság égi eszméinek is lelkes apostola volt, a szabadságharcban való szereplésért halálra ítéltetéssel, majd kegyelemből 4 évi várfogsággal sújtotta az önkényuralom, s az elhagyatott, támasz nélkül maradt család tagjai életében beállott a létért való keserves küzdelem nehéz időszaka.

Igy, csakis önjereje bizva, egyedül szorgalma s vasakarátára támaszkodhatva tér vissza Nagy László az alma mater keblére s előbb Székely-Udvarhelyt, majd később az ismét megnyílt n.-enyedi Bethlen főtanodában az 1862-ik év végével kitűnő sikerrel tette le az utolsó theologiai szigorlatot, hogy a következő iskolai évben, mint a kolozsvári kollégium V-ik osztályában latin és görög nyelvek segédtanára arasson dicséretet, növedékei által feltüntetett vizsgái sikerével.

Ifju, tudománysozomja lelke azonban több világosság után vágyott, — látni és megismerni a nyugati művelt népeket, — tanulmányozni szokásaikat, közvetlen közletről szemlélni azon intézményeket, melyekben áll a nagy népek hatalma. Ez volt eszménye!

Forró vágyai teljesülésért ünnepelte hát, midőn 1863. év őszén az Utrechti egyetem első előadásán megjelenhetett s jegyezgethette — csakhamar leküzdve a nyelv nehézségeit, — az ottani hírneves tanárok tudománygazdag előadásait!

Nincs szebb dolog, nincs lélekemelőbb látvány T. Gyl mint szemlélni az emberi erély, kitartás öntudatos küzdelmeit az élet nehéz viszonyaiival szemközt; látni, mint foglalja el az ész lépésről lépésre előhaladva a tért ottan, hol sorsszesély és romlandó anyag akar önkénykedni.

Ilyen szép látvány Nagy László ifjúságában az ő szellemi előhaladása. Elhagyatottan, kidobva, mintegy hullám a világba, minden pénzbeli segélyforrás nélkül, csakis a szorgalmas igyekezete által nyert ösztöndíjak segítségével neki vagy annak a pályának, annak a mezőnek, melynek durva rőgei között olyan nehéz még a silány megélhetés fanyar gyümölcsét is megérlelni!

De ő nem csügged, nem lankad, folyton előre tör. Azok a lépten-nyomon felbukkanó akadályok, melyek a nélkülözés sovány földjeiből nőnek ki, s melyek közt a kishitűek többnyire éhen szoktak nyomtalanul elveszni, nem riasztják vissza kitűzött céljától. Hivatása érzetében elhatározta, hogy magát magyar kálvínista anyaszentegyházunk tudományos papjává képezi, és e tekintetben nem ősmert alkuvást, tudta jól, hogy a szükség-nél nincs szigorubb, de egyszersmind jobb tanítónk, de érezte is, hogy a viszontagságok csak edzik erőnket s újabb tevékenységre sarkallják erélyünket.

Ily elvek szem előtt tartása mellett érthetjük meg aztán csakis azt, mint volt képes az utrechti egyetem szegény magyar tanulója a szorgalom szakszünetei alatt bejárni Hollandiát s megösmernedni Belgium s Brüsszel nevezetes muzeumaival, s mint tudott eljutni 1864. nyarán a szépművészetek s tudományok ujkori metropolisába Párisba, hol a Collège de France előadásaitól kezdve végig tanulmányozta annak minden nevezetességeit sőt, hogy magyar voltának s hazaszere-tete kultusának itt is oltárt emeljen, megküzdve az akkori politikai helyzetből kimagyarázható többrendbeli nehézségekkel, megalapította a ma már oly szép eredményekkel dicsekedhető *párisi magyar egyület*; — melynek alakuló közgyűlésén Nagy László lett ügyvezető titkárnak megválasztva, 1864. szept. 13-án.

E megtszítelő állást azonban csak egy napig viselhette, — szept. 14-én vett sürgöny hazájába szólította, hogy pályázatát a sz.-somlyói lelkész állásra nyujtsa be. 1864. nov. 17-én, tehát épen születése 28-ik évfordulóján lépett Nagy László először a sz.-somlyói ref. katedrába. Alapigéül vette fel János evangelistának emez örök napfényben ragyogó szavait: „*Fiaicskáim, szeressétek egymást!*” 1864. dec. 26-án lett somlyói pappá elválasztva s 1865. február 9-én foglalta el lelkész hivatalt.

* * *

A cél tehát, a mely felé futott, boldogult barátunk ifjukora nemes ambícióival, de hulló verejtékeivel is porhanyítva utja göröngyeit — el volt érve: — elhangzott ajkain az esküszó, mellyel az evangelium szent igazságainak örök hűséget esküdött, — vállaira borult a drága örökség jelvényeként az egyszerű protestáns papi palást, hogy e nem aranyszálakkal himzett, nem is bibor, de fenkölt eszméket hirdető jelvény legyen életküzdemeinek magasatos lobogója s majdan az összeserkadt igeapostolnak méltó szemfedője is!

Tehát Nagy László önállá protestáns lelkész lett.

És itt e szavaknál s a bennök rejlő fogalomnál állapodjunk meg kissé T. Gyl Mi a lelkész?

Keresztelő János az isteni szolgálatra elkötelezett názir azt mondja magáról, hogy ő kiáltó szó a pusztában. Szegény Keresztelő János, kit börtönében hóhér fejezett le, csakugyan a pusztában vala kiáltó szó. De a nagy apostol nem kiáltó szóznak, hanem Isten mellett munkálódó szolgának nevezte önmagát s azokat, kik nála talán sokkal kevesebb lelkesültséggel állanak a folytatólagos apostoli tiszt teljesítésére — így tehát mi lelkészek Isten mellett munkálkodó szolgák vagyunk!

Isten nincsen messze egyiküktől sem, mindnyájan ő benne élünk és vagyunk, de azért nincsenek-e hideg keblűek, kiket a felzengő pacsirta éneke nem emel föl, imádni az élet Istenét, — nincsenek-e hideg szívűek, kik nem értik szavát a csörgő patakknak s a fellegborított hegyek homlokáról nem olvassák le a világot urát, kiket a tavasz illatos térei nem ragadnak hálás áhitatra, kik mintha csak a földnek és a földért teremtettek volna, minden törekvésök, reményök és vágyaikkal, csak ehhez ragaszkodnak.

Hiában áll ezek előtt a természet nagy könyve, hiában az éltető napsugár, vagy a sírok mélabus óre, a rezgő holdvilág, hiában az égnek csillagvirágai, hiában minden pompája az égnek, áldásai a földnek, nem értik a néma betűket, ha menydörgés nagyságos szózatában magyarázza is azt az Ur nékiek.

Ezeknek kell tehát a lelkész, ki velők megösmertesse a láthatatlan fő valót, kinek lételet minden hirdeti s kit sehol sem tud mégis megtalálni a szánandó tudatlan. Mily elvitatázhatatlan dicsekvése már egyházunknak t. Gy., hogy a lelkész, mint gyülekezetének oktatója, a tanítás terén felel meg legszentebb kötelemének.

Nem orákulumok rejtélyes szavait mormoló sybillák a mi prot. lelkészeink, — nem is a szent sátor frigyládjánál arcraboruló Áronisták, — nem is kivált-ságos előjogoknak örvendő szent papság, — hanem a földreszállott isteni eszme, a

testet öltött ige evangéliumának szöszlőli, s hirdetői az igaz vallás e sarkigazságának: „*az Isten lélek, azért a kik őt imádják, szükség, hogy lélekben és igazságban imádják.*” Szóval annak az egyszerű fekete palástos prot. lelkésznek azt a hamisítatlan fényt kell földeríteni, átömlesztzeni gyülekezete lelkébe, mely a betlehemi bölcsőnél tetszett föl, s mely besugározta az egész világot.

És épen ezért van legnehezebb számadási kötelezettsége a prot. lelkésznek! Minden más hivatású ember könnyebben érhet eredményt, mutathat föl bizonyos sikert, mert a láthatóval, az érzékelhetővel van elfoglalva; — a szántóvető, a kézműves, a kereskedő, a hivatalnok, a művész, a könyvet író tudós, idomíthatja anyagát jó tetszése szerint, — de a lelkésznek fegyver és hatalom nélkül azon láthatatlan ellenséggel kell folyvást küzdeni, miről írva van: „*hogy belőle jönnek a gonosz indulatok, mely pedig széjjel jár, mint az ordító oroszlán, keresvén, kit benyelhessen.*” Tanítani alkalmas és alkalmatlan időben, be kell hatolnia a szívek mélyére, felköltölni ott a bűnök párnáján alvó lelkiösmereteket, kopogtatni kell a paloták ajtóinál, mint benyitni a szalmakunyhók dohos légkörébe, — leszállani a börtönök penészoduiba, megnyugtanni a sebhedt szívűeket, vigasztalni a kínágyakon fetrengőket, — inteni a világ könnyüvéré fiai, — dorgálni a fásult keblűeket, — új életre keltetni a bűn fertőjébe merülteket, — együtt örvendezni az örülőkkel, — együtt sirni a sírókkal, — rövidbe foglaltan előttünk áll a prot. lelkész tisztje, hivatása mindenütt és mindenekben egyedül az ige láthatatlan erejére, segélyére támaszkodva.

S mert az írás szavai szerint „minden munkás méltó a maga bérére,” — hol a jutalom?

Kötelességed hű betöltése után — tisztelettel adozom a kivételeknek, — látsz, hallasz gunyt, szidalmat, üldöztetést, nyersz töviskoronát és sirod fölött a fájdalom élő megtestesítői emlékek gyanánt, gyászoló özvegy s jajongó árvák serege, de a lelki bér a betöltött kötelességek öntudata, — mint öröktűz ott ég, kiolthatatlan lángolással, ott szikrázik könyáztatott sirod harmatcseppeiben!

* * *

Miként töltötte már be Nagy László a kört, melybe őt a gondviselés keze saját akarata helyezé, miként viselte prot. lelkészi tisztét s miként igyekezett fáradhatatlan szorgalommal s folytonos közhasznú tevékenységével kiérdemelni a „talpig ember” megtisztelő nevezet, — azt T. Gy. ti láttátok, ti tudjátok, hisz itt kezdte, itt végezte be előttek életpályáját. Azonban egy-egy megfutott életpályán végig tekintve, soha ne feledjük ama mély értelmű, hamleti mondást: „*ítéld meg az embert érdeme szerint, — de hajh, ki nem érezte az ostorcsapásokat!*”

Nagy László nem tartozott azon világrengető talentumok sorába, kiket a „lángész” jelzővel szokott megfenyésíteni a pillanatnyi sikereken tapsoló tömeg; különben is a prot. lelkészi hivatal nem meteorróptü pályafutókat, hanem egyszerű, szorgalmas igyekvőket s kitartásu tehetségeket igényel, mert tapasztalt dolog, hogy ezek által lehet többnyire rendkívüli eredményeket elérni, úgy annyira, hogy sok kitűnő tudós kérdésbe tette: ha vajjon a lángész valóban oly kivételes ajándék-e, minőnek azt általában tartani szokták? Voltaire szerint csak finom hajszál választja el a lángelmét a mindennapi emberektől. Sőt Beccario, Reynolds szerint bárki lehet szónokká festővé, — Locke Helvetius, Diderot szerint mindenki lehet lángelméjűvé, ha ugyanazon körülmények között, oly módon, ugyanazon munkára adjuk magunkat.

Mindezekről azonban eltekintve, a nélkül, hogy elhunyt társunk emlékének a legtávolabbi is hizelegni akarnánk, elmondhatjuk, hogy Nagy László kiváló szellemi tehetségekkel felruházott férfiú, erdélyrészi reform-egyházkerületünk papi testületéből kiemelkedő alak s annak egyik tiszteletreméltó vezére vala.

Képességei, készsége nem az elvont tudományok poros foliánsai közé vonzották, hanem főigyekezete volt tanulmányozni az egyházi élet pezsgő lüktetéseit s azokba bele élni magát, azokkal együtt emelkedni a megújulás hűn óhajtott színvonalára.

Mert az ő működési köre egyházi életünk, egyházi alkotmányunk újjászülésének korszakába esik. — Magyarhoni reform. anyaszentegyházunk kontőse bizony igen is megváltott az áttét 3 század

viharai közben, a mezetlenségek itt is, ott is ijesztő módon kezdtek előtűnedezni, a merev orthodoxia, a nyakas maradiság foltjai közül.

„*El az avult foszlányokkal,* — ki volt mondva a jelszó, — *új élet a nemzettestben,* — *támadjon új életre, öltse fel megyegzői díszét az evangéliumi lednyzó is,* — és megvalósult a liberális kívánalmakhoz méltó átalakulás.

Nagy László mindezen mozgalmakban tevékeny részt viselt s az 1881. évi debreceni alkotmányozó zsinaton ott láttuk ülni az atyák sorában.

Administratív képességei, életrevalósága, már jóval előbb kedvelté és tiszteltté tették nevét főként egyházmegyénk határain, midőn a dézma verifikálás alkalmával 23 egyházunknak jövőjét biztosította kisebb-nagyobb mértékben.

Kiküldetéseiben pontos, előrelátó, a körülményekkel okosan megalkuvó, igazságot kedvelő és a hol kellett, azt megvédeni erélyes is vala.

Mint egyházi és világi szónok egyiránt keresett. Imponálni tudó szöszéki alak volt. Hatalmas, csengő hangjával, — tiszta észjárásu, költői eszmékben gazdag beszédeivel mindvégig lebilincselve tartotta hallgatói figyelmét.

Igy ültette érdemei méltánylásául egyházmegyénk papsága 1884. március 30-án az esperesi székbe, hogy legyen közöttünk első az, kit a gondviselés arra szült, hogy elől járjon.

Esperesi működésének jellemzésére elégnék tartom felemlíteni a kerületi igazgatótanács azon közömlött évi határozatát, melyben egyházmegyénket minta egyházmegyének nevezte el.

1886-ban igazgató tanácsossá, 1889-ben pedig közügyigazgatóvá választja a kerületi közgyűlés, mely választás által az erdélyi egyházkerület papi testületében a 3-ik helyet foglalja el.

És itt megalhatnánk T. Gy. az emelkedésnek, a kitüntetéseknek eme díszes lépcsőfokára állítva, tiszteletreméltó alakját. Nagy László emléktől búcsút vehetnénk, — ha nem tudnók, hogy ő *magyar kálvinista pap volt.*

Büszkén hangoztatta több ízben, hogy ő előbb magyarnak született s csakis így lehetett kálvinista pappá. Előtte hát az a föld, mely szülte, melyen annyiszor apáink vére folyt, mely ápol s egykor eltakar — *szent föld vala.* Ennek virágoztatásaért, népe boldogításért áldozni ve-rejtekét, időt, szűkös filléreket mindig kész és egyiránt lelkes volt, mint pap hirdette, hogy *hitvány szolga az, ki csak a bérért dolgozik meg,* mint hazafi kövesse az arany ígétet: *hass, alkoss, gyarapíts, a haza fényre derül.*

Tudott időt szakítani egyházi hivatala mellett arra is, hogy a polgári társaság körében is alkosson, gyarapítson s így hazája boldogságát így is munkálja. A közügynek vele együtt érző barátaival most iskolát állít, majd kisdédeknek nyit virágos kertet, — takarékpénztárt, nyomdát létesítenek, — lapot szerkeszt, röpíratot bocsát, könyvet ír, — szóval mindig munkában, folytonos hasznos tevékenységben találjuk.

És mindezt azzal a derült, áldott jó kedéllyel cselekszi, ami csakis kiváló elmeképességű embereknek lehet vonzó tulajdona: róla valóban elmondhatjuk: *napfény világítá be szívét, — lelke saját fény-árával aranyozott meg mindent, valahova pillanatnyi vetődött, nála az utolsó szögig igaz Plató emez állítása: „felebarátaink javainak eszközésében saját boldogságunkat találjuk fel.”*

* * *

1890. febr. 10-én lélekemelő ünnepély résztvevői voltunk e szent házban. Egyháza ünnepelte pásztorkodásának 25 éves jubileumát, — s meghatott hívek lelkes serege nyújtotta felé bizalmának, szeretetének díszes zálogait. És ő itt állott, beszélt a hit, remény, szeretetről; s mint egyszer Mózes a Nébóhegy ormán, e megszentelt magaslatról ő is vágyó tekintet vetett a jövő 25 év ködös rónáira.

Csak 3 év mult el, három röpke pillanat, — 3 madárszó kint a csalitban, — a kép eltűnt, kinzóvá lőn az édes látomány!

Akkor is szólottam hozzá és ő felelt örömmel, derült arccal, — reménytelen nézve a jövőbe, mondotta: „*még élni kell, mert sok a tennivalója...*” S most, hogy szólítom, hallgat, már nem felel, — bezárt ajkain megfagyott a szó! Csak az utána omló könyök beszélnek s álmait virrasztó szeretet gyászszokogása.

Ingatlan birtok változások.

A sz.-somlyói kir. járásbírószág területén. Kozák Floare s társai örökölték Kádár Parászka a-báni összes birtokát; Kincses G. Bálint s társai Kincses G. János bagosi összes birtokát; ifj. Király Mihály idb. Király Mihály ballai összes birtokát Demjén Mihályné megvette ifj. Király Mihály ballai 1 kertjét 200 frtért; Szabó Krecsunné Szabó Flóri ballaházi 1 szántóját 200 frtért; Lőrincy Albert Szabó Flóri ballaházi 1 szántóját 115 frtért; Gál Pintye Orosz Vaszalika s társai györteleki 2 rétjét 260 frtért; Mojszi Onutz örök. Mojki Onuc a Flóri gyümölcsösési összes birtokát; Duka Péter megvette Hummel Károly gyümölcsösési 1 erdőjét 140 frtért; Tulbure Nucné örökölte Gále Gligor horvati összes birtokát; Szentkirályi János s társai idb. Szentkirályi János ilosvai összes birtokát; Biró M. Ferenc megvette Biró Klára ippi 1 beltelekét 240 frtért; Szirka György örökölték Szirka Mikuláj jaazi összes birtokát; Salamon Náthán megvette Fried Lajos jaazi 8 drb. külsőségét; Sebestyén József Lőrinc M. András káraszteiki 1 szántóját 110 frtért; Milás Péter a Gvörgyi Benkő Gyula o.-keceli összes birtokát; 2328 frtért; Krisán Juon Drágos György a Mitruluj o.-keceli 1 szántóját 100 frtért; Debrenti Ferencé ajándékba kapta Oláh Kuti Lukácsné kémeri összes birtokát; Debrenti Márton s neje Varga Miklós kémeri 1 kertjét 120 frtért; Dombi I. Imre Dombi János és neje kémeri 5 szántóját 3 szőlőjét 200 frtért; Aszalay Sándor s társai örök. Aszalay József lompéti összes birtokát; Boros János és neje megvette Serbán Mária s társai krasznoi 1 beltelekét 500 frtért; Sándor Mitru s társai örök. Sándor Mitru mároni összes birtokát; Drágos Vaszalika s társá Drágos Vonuc s neje mároni összes birtokát; id. Máncs Nuc megvette ifj. Máncs Nuc s társai márkaszéki 1 szántóját 100 frtért; Lengyel György s neje Talpos Péter márkaszéki 4 szántóját 140 frtért; Kádár Sándor s társai örök. Kádár András nagyfalui összes birtokát; Ambrus János s társai Ambrus András nagyfalui összes birtokát; Benedek L. Bálint megv. Benedek L. Ferenc nagyfalui összes birtokát 600 frtért; Foris Kis András s társai örök. Foris A. György nagyfalui összes birtokát; Sronkó Lajos megvette Nagy Györgyné nagyfalui 1 beltelekét 100 frtért; Csiki András Balázs András nagyfalui 1 szántóját 100 frtért; Tótos István s neje Tótos Klára nagyfalui 1 szőlőjét 100 frtért; Korde Floráné Flóra György perceseni birtokát 100 frtért; Grosán Alexa s társai örök. Grosán Péter s társai perceseni birtokát; Antal Samu megv. Grosán Alexa s társai perceseni 10 külsőségét 140 frtért; Mózes József s társai Veres Morjucsa porci összes birtokát 450 frtért; Páska Onyica s társai örök. Páska Nuc szécsi birtokát; Szabó János megv. özv. Balla Ferencé somlyói 1 beltelekét 360 frtért; Schvartz Ignác s neje Veverán Istvánné somlyói 1 beltelekét 6000 frtért; Dénes Gy. György Péter Mária s társai varsolói 2 szántóját 150 frtért; Orbán Katalin zoványi összes birtokát 400 frtért.

Különfélék.

— **Olvasóinkhoz.** Mai számunkhoz vidéki előfizetőink részére postai utalvány van mellékelve. Kérjük az előfizetések mielőbbi megújítását, hogy a szétküldésnél fennakadás ne történjen.

— **Mai számunkhoz fél év hírdetési melléklet van csatolva.**

— **Nőegyleti bál.** A szilágy-somlyói nőegylet évek óta karácson másodnapján este szokta megtartani jótékony bálját, melynek tiszta jövedelme a szegénysorsú iskolás gyermekek felruházására szokott fordítani. E mulatságra most is sokan fognak összejönni, s előre is biztosítva van a jó mulatság és néhány szegény gyermek megörvendeztetése.

— **Nagyheti áhíthatosság** emelésére városunkban nagyban működik az adóvégrehajtó, mely kimélet nélkül hurooltatta össze egész héten a lefoglalt zálogtárgyakat árverés alá. Hát adót fizetni kell, mert a nélkül összeomlik az állam gépezete, de hogy éppen a megváltás nagy ünnepét közvetlen megelőző napokra kellett legyen közszemlére összegyűjteni azt a sok nyomorúságot, amit a zálogtárgyak halmaza jajszóval hirdet, abban legalább is kételkedünk, sőt nem akarjuk hinni, hogy erről a kiméletlen s indokolatlan szigorról a mi pénzügyigazgatóságunk vezetőjének tudomása lenne. Avagy talán ünnep utánig kiesik a világ kereke, vagy elkésik a medálion?

— **Az 1848—49-es honvédek.** A szilágy-vármegyei honvéd-egylet fölhitva mindazon 1848/49-es honvédeket, kik eddig igazolványaitak be nem mutatták és segélyre vannak utalva, hogy azokat f. hó 28-dikáig bélyegtelen kérelmükkel Szikszai Lajos kir. tanácsos, alispánhoz, mint a vármegyei honvédegylet elnökéhez adják be: mert a később beérkezett e nemű folyamodványok tekintetbe nem vétetnek.

— **Korcsolyázás.** A korcsolya-egylet tagjai még nem gyűltek egybe a télen, hogy a pálya berendezése fölött tanácskozzanak. Ideje lenne pedig már valamit tenni, mert ha halogatják a dolgot, ép úgy fognak járni, mint más években, hogy akkor kapkodnak erre-arra, mikor már késő lesz. Kár lenne pedig ez egészséges sportot elhanyagolni.

— **Influenza.** A mult hetek esős, ködös időjárása, avagy talán az európai divat hozánk is behoza az influenzát. Városunkban és a vidéken is igen sokan szenvedtek benne.

— **A király beteg.** Ma érkezett budapesti lapokból arról értesülünk, hogy a király néhány nap óta beteg. Évtizedek óta talán most történik első ízben, hogy eféle hír jut nyilvánosságra és azon körülmény, hogy ő felsége nem ellenzte betegségének nyilvánosságra hozását, azon aggasztó érzést támasztja bennünk, hogy a király betegsége komolyabb jellegű lehet.

— **A temetkezési egylet** pénztárnok választását, mint már közöltük is, az alispán szabálytalanságok miatt megsemmisítette s új választás megtartását rendelte el. Az egylet választmánya azonban még azóta össze se lett hiva, sem a közgyűlés az új választás megejtésére kitűzve. Az egyleti tagok kíváncsiak arra, hogy hát nem akar-nak-e az alispán rendeletének eleget tenni az egylet vezetői, vagy a polgármester nem tud az alispáni leirat értelmében az egyleti alapszabályoknak eleget tétetni? Avagy talán valakinek érdekében áll, hogy az ügy befejezést ne nyerjen?

— **Táncmulatság.** A sz.-somlyói „Polgári-Olvasókör” könyvtárának gyarapítására 1894. évi január hó 14-én zártkörű táncmulatságot rendez, melyre a nagyérdemű közönséget tisztelettel meghívja a rendező bizottság.

— **Karácsoni ajándék.** Tél apó kellesmes karácsoni ajándékkal lepett meg bennünket, a mennyiben a régóta tartó esős, egészségtelen időt, derült, hideg, télies időjárás váltotta fel.

— **Vakáció.** A zilahi ev. ref. főgimnáziumban s a vele kapcsolatos elemi iskolában a karácsoni vakációt f. hó 20-dikán d. e. 10 órakor adták ki. A vakáció január 3-dik napjáig (bezárólag) fog tartani. A zilahi állami elemi iskoláknál a közelgő karácsonyi szünidő f. hó 23-dikán kezdődik s tart 27-dikéig bezárólag. A tanítás újra 28-dikán — csütörtökön reggel kezdődik.

— **Meghívó** a Wesselényi-szoboralapjára Zilahon, a vármegyei ház dísztermében, 1894. január 13-án rendezendő juristabálra. Elnök: br. Wesselényi Miklós. Alelnökök: Szeőke Bálint, Szikszai Lajos, Lőrincy György. Titkár: Kiss József. Pénztárnok: dr. Bazala Béla. Ellenőr: Dull László. Jegyzők: Unger Geiza, ifj. Kenény István. Bizottsági tagok: Balog Károly, Benkő József, Biró Ferenc, Cegléd Miklós, dr. Dózsa János, Gencsy Sándor, dr. Herman Lipót, Horváth Zoltán, dr. Kaizler György, Kávassy Bertalan, Kiss Ernő, Kiss Lajos, Kürthy János, dr. Leuchtman Lipót, Mayor György, Mezei Mór, Minorich Albert, Nagy Gyula, dr. Pap György, Péchy Imre, Péntek Farkas, Sántha Dezső, Schuster Olivér, Sebestyén Emil, Török István, Varga Sándor, dr. Veress Sándor, Vince Albert, Zeidler Károly, Zöld Gábor. Személy- és karzatjegy 4 korona, családijegy 10 korona. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak s hirlapilag nyugtáztatnak. Belépti jegyek csak a meghívó előmutatása mellett válthatók Seres Samu és Kovács László kereskedésében s a bál napján este a pénztárnál. Kezdete 8 és fél órakor.

— **A krasznai** „Olvasó-egylet” közgyűlése, mely egyedül e tárgyban lett összehiva, — hódolva a nemzet koszorús nagy költőjének soha el nem hervadó érdemei iránt, lelkesülten elhatározta, hogy Jókai összes művei nemzeti diszkiadására 200 frttal az előfizetők díszes táborába lép. A választmány, a felhatalmazás értelmében utalványozta az összeget. A krasznai „olvasó egylet” szebben és méltóbban nem ülhette volna meg fennállásának 32-ik évfordulóját.

— **Előfizetési felhívás** az erdélyi részek legnagyobb és legelterjedtebb politikai napilapjára, az „Ellenzék”-re. Az új évnegyed közzétételével előfizetést nyitunk az „Ellenzék”-re. Lapunk politikai irányának és társadalmi tevékenységének felsorolásával nem untatjuk olvasóinkat, csupán annyit jelentünk ki, hogy ahoz a multhoz, melyet eddig követünk s a melyben minket előfizetőink annyi lelkesedéssel támogat-tak, — ezután is hívek maradunk. Hazánkat, nemzetünket híven, önzetlenül és függetlenül szolgáljuk. Kérjük olvasóinkat, hogy terhes munkánkban legyenek segítségünkre, mert csak a közönség támogatása biztosítja törekvéseink sikerét. Az „Ellenzék” előfizetési ára: egész évre 16 frt, fél évre 8 frt, negyedévre 4 frt, egy hóra 1 frt 50 kr. Az előfizetési pénzek Kolozsvárra, az „Ellenzék” kiadóhivatalának küldendők. Az „Ellenzék” kiadóhivatala.

Egész selyem, mintázott Foulardokat (mintegy 450 különböző fajban), méterenként 85 krtól 3 frt 65 krig — valamint fekete, fehér és színes selyemszöveteket 45 krtól 11. frt 65 krig szállít — sima, kockás, csikos és virágos, damasztolt minőségben (mintegy 240 féle dispozió és 2000 különböző szín és árnyalatban) szállít postabér ét vámmentesen HENNEBERG G. (cs. kir. udvari szállító) selyemgyára Zürichben. Minták postafordultával küldetnek. Svájcha címzett levelekre 10 kros és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó.

Irodalom.

— Megjelent a Pallas Nagy Lexikonának 53. füzeté, vagyis a IV. kötet 8. és 9. füzeté, a Ciro és Colloredo, illetve a Collot és Corpus Christi közti cikkeikkel. Az 53. füzet mellékletei: a Cseplőhegyek II. és III. lapja s Csik vármegye térképe, az 54. füzetéi: a Cserző növények s a Csillagászati műszerek I. lapja, míg a 2. füzetben összesen 9 szövegábra van. A Pallas Nagy Lexikonára, e szép nemzeti vállalatra, minden könyvkereskedésben elő lehet fizetni; ára kötetenként kötvé 6 frt, füzetenként 30 krajcár.

— A „Zenélő Magyarország” újonnan alakult budapesti zeneműkiadó vállalat kiadásában 1894. januártól minden szombaton 4–8 oldal hangjegynyomással megjelenő „Zenélő Magyarország” című zenemű hetilap karácsonyi mutatványzáma megjelent, s tartalmazza jeles le-
tettekben a következő zenemű-játékokat. „Élet, élet, áldástalan élet.” Népdal. Tudom, hogy visz-
zahívok. Dal. Szállj ide, szállj oda. — Részeg va-
gyok rózsám! népdalokat zongrára és énekhangra
alkalmazva. A valóban házagypótló olcsósága által
egyaránt megszerezhető népszerű zenefolyóirat
előfizetési ára negyedévre (13 szám) 1 frt Egyes
szám ára 10 kr. s kapható minden hírlapeláru-
stól, valamint e kiadóhivatalban Budapest, Csen-
gery-utca 62/a.

— A „Hét” utolsó száma élén a következő
felhívást intézi olvasóihoz: Ilyenkor karácsonytájt
az újságok dupla erővel szoktak olvasóikhoz for-
dulni, hogy őket előfizetésre buzdítsák. A „Hét”
a maga részéről inkább szokásból áll bele a hang-
versenybe, melyben a napi lapok időre ép úgy
megelőznek és felülmúlnak bennünk, mint a
nagydob erejére nézve. A „Hét” nem ígér semmi
rendkívülit, csak azt, hogy úgy folytatja, ahogy
megkezdte. Annak az olvasóközönségnek, amelyet
A „Hét” maga alkotott magának, elég, ha emlé-
keztetőbe hozzuk, mi mindent nyújtott neki eddigi
négy évi fennállása alatt. A „Hét” és amíg egy-
felől a régi írók közremunkáló támogatásában
részesült, másfelől a maga számára egész új írói
nemzedéket nevelt és állított munkába. Azt ígér-
jük hát, A „Hét” mint eddig, úgy ezentúl is a
magyar irodalom termelésének, különösen az ifjú
gárda produkciójának a javát fogja közönségének
nyújtani és ennek a termelésnek értékétől és
színvonalától fog függni. A „Hét” nívója is.
És függeni fog az értő közönség támogatásától,
amely eddigi buzgalomával és elismerésével nagy
erősségünk volt. Reméljük, hogy ezentúlra még
fokozottabb erejére számíthatunk; reméljük, hogy
olvasóink befolyásukkal lapunk terjesztésére fog-
nak közreműködni és így is támogatják A Hét-et,
amely szabad szökimondásával, előítélet és elfo-
gultság nélkül valóságával, európai nívójával
és a fiatal erők felhasználásával sivar irodalmi
viszonyaink között talán némi misztis is teljesít.
A „Hét” előfizetési ára: Egész évre 10 forint,
félévre 5 frt, negyedévre 2 frt 60 kr. Mutatvány-
számokat kívánatra készséggel küldünk. Kiss
József. A „Hét” szerkesztője és kiadója, Erzsé-
bet-körút 6. sz.

— Karácsonyi album. Valósággal
irodalmi esemény számába megy az a nagy és fe-
lette gazdag album, melynek tervezetét most
kapjuk. A „Magyar Hírlap” (Józsefkörút
47.) adja ki ezt a pártját ritkító gazdagsággal ki-
kiállított albumot, még pedig egészen in-
gyen előfizetőinek. Az album nagyobb dolgoza-
tai közül kiemeljük ezeket: A regény pályá-
zat. Öt neves regényíróinktól öt regényvázlat. Az
olvasók szavazással döntik el, melyik ezek között
a legjobb. A legtöbb szavazatot nyert regényvázlat
szerzője dolgozatából nagyszabású regényt ír a
„Magyar Hírlap” számára, amely annak
közlését a jövő év elején kezdi meg. Nagyobb
elbeszélések: „A boldogaszony dervise”
Tóth Bélától. Ezenkívül: Pekár Gyulától, Vértesi
Arnoldtól stb. A szerelem művésze
Ovidius „Ars Amandi”-ja modern köntösben. Jele-
netek, Egy budapesti úr huszonégy órája, Irta:
Ambrus Zoltán. A pályanyertes elbeszé-
lés. Dombai Hugónak a Magyar Hírlap
pályázatán ötven aranyt nyert „Mária” című köl-
tői elbeszélése. Székely Huszár rendes évi
revueje, versekben. A test ápolása. Nyolc
interview, nyolc előkelő magyar szakértővel, ar-
ról a tárgyról, hogy miképpen ápolja testét a
modern ember. Száz mai magyar szí-
nész nő. Spanyol kalandok. Pekár
Gyula spanyolországi utjából. — Bikaviadal. A
magyar nemzet statisztikája ké-
pekben. 1893. kuplékban, hangjegyekkel.
Magyar karrikatúristák. Ismeretlen
és ismerős rajzolóktól. Tudományos va-
csora. Fizikai kísérletek házi eszközökkel, ké-
pekkel. Autogrammok. Jókai kézírata a
„Magyar Hírlap” olvasóihoz. Petőfi egy kiadatlan
levele stb. Apró novellák. Versek (Ere-
detiek és fordítottak). Közleményekkel járultak
a nagy albumhoz, Ambrus Zoltán, Benedek Elek,
Békési Antal, Bródy Sándor, Bókai dr. tanár,
Breitenfeld dr., Csapodi dr., Dombay Hugó, End-
ródi Sándor, Fenyő Sándor, Gárdonyi Géza, György
Endre, György Lajos, Hentaller Lajos, Heltsai Jenő
Ignotusz, Iszlai dr. tanár, Karcag Vilmos, Kis
József, Kürthy Emil, Kovásznai András, Lovik
Károly, Márkus Miksa, Maurer Rezső, Radó An-
tal, Schwimmer dr. tanár, Szépfaludi Ö. Ferenc,
Szemere Attila, Szomor Dézso, Tóth Béla, Tutcek
Anna, Varsányi Gyula, Vértesi Arnold, Zempléni
Árpád stb. — A színes borítékba kötött nagy
kvart-alku diszma, hetvenkét oldal. A közlemé-
nyeket csaknem félszáz kép, illusztráció és színes
vignetta magyarázza és tarkítja. Ezenkívül több
önálló képet és karrikatúrát foglal magában az
album, melynek művészeti részét szolgáltatták:
Horti Pál, Zala György, Márk Lajos, Manheimer
Gusztáv, Linek Lajos, Somsich Zósef gr., Gárdo-
nyi Géza, Jászai József, Ipoly Sándor, Stettka
Gyula, Vágó Pál, Ujvári Ignác stb. A „Magyar
Hírlap” újsz t e n d ő r e irodalmunk fejedel-
mének, Jókainak jubileuma alkalmából ünnepi
kötetet ad közre, melyet szintén ingyenesen küld
meg minden előfizetőjének. A kötet legfőbb tar-
talma: Jókai tíz leghíresebb regényének tíz új
elbeszélésbe való foglalása, melyet legjobb novellis-
táink írtak. Mindegyik elbeszélés külön-külön
szempontból világítja meg az illető regényt, mely-
nek meséjét adja. A tíz elbeszélés tárgya: Kár-
páthi Zoltán. Egy magyar nábob. Pekete gyémán-
tok. Erdély aranykora. Egy az Isten. Az arany-
ember. A kőszívű ember fia. Az új földsur. Sze-
gény gazdagok. A jövő század regénye. Előszót
Bródy Sándor írt az ünnepi kötethez, mely január
hó első napjaiban már az előfizetők kezében lesz.

— A „Divat Szalon”, mely méltó
versenytárs nélkül áll irodalmunkban, úgy a di-
vatot, mint a szépirodalmi közleményeket illető-
leg egy-egy dustartalmu, különálló egész számot,
nem pedig úgynevezett mellékletet ad, mindjob-
ban tért hódít a művelt magyar hölgyek körében
és kiszorítja az idegen nyelvű vállalatokat. Szép-
irodalmi közleményeit első rangú magyar írók ad-
ják válogatott és gondosan fordított külföldi jele-
sebb termékekkel vegyesen, a szerkesztés élén pe-
dig Szabóné Nogáll Janka áll, ki mint a Petőfi-
társaság tagja s a tevékeny irodalom egyik leg-
kedveltebb írója ismeretes. A divatrész hasonlő-
képen női kéz vezetése alatt áll, még pedig
Fanghó Gyújtó Izabella nevéhez van fűzve, ki-
nek ismert és érdemes irodalmi kezességet vállalt
azért, hogy a divat tudósítások olyan izléssel,
gondal és leírásokkal kerülnek az olvasó elé,
a milyen eddig még nem volt. A lap csinos, tetsze-
s formában, rendkívül elegáns kiállításban jele-
nik meg, temérdek képpel tarkítva. Szépirodalmi
részében pedig minden számban érdekes női arc-
képet hoz, a magyar szellemi és társadalmi élet
egy-egy kiválóbb nőalakjáról. Szívesen használjuk
fel ez alkalmat, hogy ezt a valóban céljának meg-
felelő lapot, mely minden előnye mellett még a
legolcsóbb is, melegen ajánljuk olvasóink figyel-
mébe. Előfizetési ára egy évre 6 frt, félévre 3
frt, negyedévre 1 frt 50 kr. Előfizetések és meg-
rendelések címzendők a „Divat Szalon” kiadóhi-
vatalához Budapest, Gizella-tér, Haas-palota.
Mutatványszámok ingyen küldetnek.

— Ifjúsági Lapok. Bármily len-
dületet vett is újabbán a magyar ifjúsági iro-
dalom, mégis érezhető volt mindaddig egy olyan
lapnak hiánya, mely a serdülő ifjúság szellemi
szükségleteinek megfelel. Ezen hiány pótlóva lesz,
midőn „Ifjúsági Lapok” címmel egy oly hetenkint
megjelenő közlöny indul meg karácsony első nap-
ján, mely mind a két nembelinek hasznos és szór-
akoztató olvasmányt nyújt. Az „Ifjúsági Lapok”
hetenkint másfél-két nyvi terjedelemben és szá-
mos illusztrációval jelenik meg. Mellékletül he-
tenként „Leányvilág” címmel olyan lapot ad, mely
leginkább a fiatal leányok számára szórakoztató
és hasznos olvasmányt nyújt. Mindkét lapnak elő-
fizetési ára egész évre 6 frt, fél évre 3 frt, ne-
gyed évre 1 frt 50 kr. Előfizetések és megrende-
lések küldendők az „Ifjúsági Lapok” kiadóhiva-
talához Budapest, Gizella-tér 1. sz. Haas-palota.
Mutatványszámok bárkinek ingyen küldetnek.

— Róna Béla „Petőfi és Juliska.” A
„Magyar Nők Lapja” adta ki újabbán Petőfiné
Szendrey Julia naplóját és a Térey Máriaival vál-
tott leveleit. A nagy költő szerelmi regénye ez a
könyv, minden érdekességével, szépségével egy
szerelmi viszonynak, mely két felek lelket egy-
máshoz vezetett. Szendrey Julia alakjával, Petőfi-
hez való viszonyával egyre terjedelemben foglal-
kozik az irodalomtörténet Róna Béla, ez a fiatal
író, vállalkozott arra, hogy a naplót és levelet
közé tegye és a „Magyar Nők Lapja” vállalko-
zott a mű kiadására. A könyv csinos kiállításban
jelent meg. Címlepiát Sávegyi Dezső festette,
Szendrey Julia arcképét pedig Roskovics Ignác
készítette. — A könyvhöz Jókai Mór írt előszót.
Ajánljuk, hogy e könyvet, mely a női lélek tiszta
tükré, olvasóink megismerhessék. A könyv ára 1
frt, mely a „Magyar Nők Lapja” kiadóhivatala-
ban megrendelhető (Budapest, felső-erdősor 26.).
vagy a hazai könyvkereskedésekben. A „Magyar
Nők Lapja” előfizetői 60 kr-ért kapják.

— Újdonság. Jókai-Album. A „Ho-
n-
véd” című politikai napilap, mely oly rohamo-
san hódította meg a közönség rokonszenvét, pom-
pás ajándékkal kedvesedik előfizetőinek kará-
cseny ünnepére. Gyönyörű diszkötésű kötetben
mutatja be a Jókai-Album a koszorús író legki-

válóbb regényeinek hőseit, művész kéztől megraj-
zolt színes képekben, magyarító szöveg kísérete-
ben. Az albumot Jókai Mórnak arcképe nyitja
meg, majd bemutatja őt dolgozó szobájában. Ne
hiányozzék ez a remek mű egyetlen magyar em-
ber asztaláról sem. Hisz könnyű színnel juthat
hozzá mindenki. Csak elő kell fizetni 1 forinttal
egy hónapra „A Honvéd”-re. Mutatványszámot
bárkinek 8 napig ingyen küld „A Honvéd” ki-
adóhivatala. Budapest, VI., Révai-utca 14. szám.

— „Tanítók hibái.” Irta James L.
Hughes. Angolból fordította Waldapfel János.
Budapest, Athenaeum kiadása. 1894. 99 l. Ára 40
kr. A „Tanítók Hibái” egy amerikai tanfőrfő,
James L. Hughes, „Mistakes M. teaching” című
jeles könyvecskéjének fordítása. E könyvecske —
írja a fordító előszavában — nyolcvan rövid, ta-
lálón formulázott tételben felvilágosítja a tanárt
arról, mit kerüljön vezetés, fegyelm, methodus
és modor tekintetében. Ez utmutatások majdnem
valamennyien olyanok, hogy egyaránt hasznukat
veheti úgy az elemi, mint a közép, egy a fővá-
rosi, mint a vidéki, egy a fiú, mint a leányiskola
tanítója. Az érdekes kis könyvet haszonnal fog-
rathatja n nagyobb praxissal bíró tanár, vagy ta-
nító is, de különösen a kezdő tanítók, illetőleg
a tanár- és tanítójelöltek sok tekintetben üdös
directívát nyerhetnek belőle iskolai maguktartá-
sára nézve.

— A magyar szabadságharc
történetéből, Graca György gyönyörű
munkájából, melynek első füzetét országszerte
a legnagyobb lelkesedéssel fogadták, ma je-
lent meg a második füzet. Az eleventollu
szerző folytatja benne a március 15-diki
dicső események leírását: hogyan állapított-
ták meg a tizenkét pontot, hogyan olvasta
fel Petőfi a „Talpra Magyar”-t, hogyan ké-
szült a szabadsajtó első terméke stb. Ezt a
füzetet is rendkívül érdekes és kivétel nél-
kül jól sikerült képek díszítik. Mindjárt a
füzet elején ott van Jókai fiatalkori arcképe,
melyet Vachott Imréd követ; a többi képek:
a Landerer és Heckenast-nyomda 1848 ban,
a pesti nemzeti színház 1848-ban, Egressi
Gábor, a Talpra magyar dallama, egy a
mint az 1848. márc. 15-én Kálozdi János
megkomponálta, a szabadsajtó első példányá-
nak felmutatása a nép előtt, a nemzeti mu-
zeum előtti népgyűlés, Tancsics Mihály arc-
képe, egy 1848-diki gúnykép: „Kard és
Copp”, a „Talpra magyar” hatása c. nagy
allegorikus kép, a budai helytartósági épü-
let 1848 ban és végre az államfoglók ki-
szabadítása. Végre van e füzetnek is nagyon
érdekes külön melléklete: a közszendi bi-
zottság első proklamációja a közönséghez,
még pedig ugyanolyan papirosra és ugyan-
olyan betűkkel nyomtatva, mint az eredeti.

A mint látható, a kiadó (Wodianer F.
és fia) híven beváltja az illusztrációkat il-
lető ígértét; valóban nincs magyar mű,
mely e részben versenyezhetne a Szabad-
ságharc Történetével. E füzet is, mint az
előző 30 kr.-ért kapható, melyekre elő is
lehet fizetni: 6 füzetre (negyedév) 1 frt 80
kr-ral, 12 füzetre 3 frt 60 kr-ral, 24-re 7
frt 20 kr-ral. Az előfizetési pénzek legcélsze-

rőbben postautalvánnyal az 1848—49-iki
Szabadságharc Története kiadóhivatalához
Lampel Róbert (Wodianer F. és Fiai)
könyvkiadóhivatalához, Budapest, And-
rássy-ut 21. sz. a küldendők be. Főlöseges
bővebben fejtegetni, hogy milyen igazi ha-
zafias munkát végeznek azok, a kik e mű-
nek terjesztésével, a szabadsághősök és vér-
tanuk önfeláldozó tetteit ismertetik. Viszont-
szolgáltatkepen hajlandó a kiadóhivatal min-
den 7 gyűjtött példány után a 8-ikat tisz-
teletpéldánykép megküldeni. Ha tehát két-
szer 7 példány gyűjtetik, úgy 2 tisztelet-
példány áll rendelkezésre a gyűjtőnek. Ki-
vánatra tiszteletpéldány helyett annak bolti
árát is megküldi a kiadó cég, mire nézve
megjegyeztetik, hogy amennyiben a mű 30
füzetre van tervezve, füzetenkint 30 kr-ral
ezen összeg minden 7 példány után 9 frtra rug.

— Regény-Szalon cím alatt egy
új szépirodalmi folyóiratnak első számát kap-
tuk. Pompás, diszes kiállítású füzet, melyről
szívesen kijelentjük azt is, hogy a szellemi
rész, a folyóirat tartalma irodalmi színvo-
nalon áll és a művelt olvasó közönség, első
sorban a művelt hölgyek igaz élvezetet fog-
nak benne találni. A „Regény-Szalon” az
idegen írók legjelesebb műveit közli, és
hogy programját híven teljesíti, ép az első
szám bizonyítja. Daudet Alphonse „Az
evangelistanó” című párisi regényével, Pedro
de Alarcon „A tékozló” című hatalmas
munkájával, Rodziewicz Mária „Szerelemből”
című 2 kötetes regényével van képviselve.

— Az első füzetben találjuk Coppée Fe-
renének, „Janka regénye” című elbeszélését,
— Sudermann Hermannak „Nem vágyunk
a csillagokra” című novellája pedig méltán
beillik a keretbe. A rendkívül elegáns, nagy
alku folyóirat egy egy száma épp egy tíz
ives könyvvel és fel és az olvasók egy év
alatt legalább 12 nagy regényt, 50—60 no-
vellát, verset, színművet szerezhetnek meg
igazán olcsó áron, mert a havonként kétszer
öt ives füzetekben megjelenő folyóirat ne-
gyedévi előfizetési ára csak 2 frt, az egyes
számok ára pedig 35 kr. — Megemlítve
még, hogy a „Regény Szalon szerkesztéséről
Zempléni P. Gyula ismert nevű írók és
jeles fordítók gondoskodik. Megrendelhető
minden könyvkereskedésben és a kiadóhi-
vatalban is (Budapest, VIII., Népszínház-u.
26.), a honnan kívánatra szívesen küldenek
mutatványszámot.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:

BÖLÖNI SÁNDOR.

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS

A HÉT

V-ik ÉVFOLYAM.

V-ik ÉVFOLYAM.

TÁRSADALMI, IRODALMI ÉS MŰVÉSZETI KÖZLÖNY.

Szerkeszti és kiadja: KISS JÓZSEF

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

A HÉT a legliberálisabb szellemben szerkesztett
magyar hetilap. Közöl novellákat, költeményeket,
dramatizált apróságokat, politikai és társadalmi esszéket;
figyelemmel kíséri a hét összes mozgalmait és kivá-
lasztja s feldolgozza a legfontosabbakat és legérde-
sebbeket. Kultivált minden genret, hozzászól minden ac-
tuális kérdéshez, de sohasem lép át azon határokat,
melyeket a jó ízlés — irodalmi lapnál a legfőbb krite-
rium — parancsol.

A HÉT az egyetlen szépirodalmi hetilap, mely a
péntek esti színházi premierekről még ugyanazon a hé-
ten, ugyszólván a napilapokkal egyidejűleg hoz na-
gyob szabású ismertetések. Szépirodalmi része kivéte-
lével actualis minden közleményében és jórészt ennek
köszönhető nagy sikereit és azon közkedveltséget, mely-
ben részesül.

Munkatársai fényes koszorujából alig hiányzik egy
nagy irodalmi név. Azok közül, a kik „A HÉT”-be ed-
dig irtak s részben állandó munkatársai, felemlítjük a
következőket:

Abonyi Árpád, Ábrányi Emil, ifj. Ábrányi Kor-
né, Ágai Adolf, Ambrus Zoltán, Balogh Pál, Bársny
István, Bede Jób, Bródy Sándor, Célló, Dóczi Lajos,

Endródi Sándor, Gozdsdu Elek, Herczegh Ferencz, Hel-
tai Jenő, Hock János, Ignotus, Inczedy László, Jászai
Mari, Jókai Mór, Justh Zsigmond, Kenedi Géza, Kóbor
Tamás, Kozma Andor, Kohn Dávid, Makai Emil, Ma-
lonyai Dezső, Mikszáth Kálmán, Mezei Ernő, Munkácsy
Kálmán, Murai Károly, Petelei, Palágyi Lajos, Pollák
Illés, Rákosi Viktor, Sebők Zsigmond, Szabó Endre,
Szabóné Nogáll Janka, Szalay Fruzina, Szemere Attila,
Szomaházy István, Szűry Dénes, Silberstain Adolf, Tá-
bori Róbert, Tóth Béla, Tolnai Lajos, Vadnay Károly,
Vézi József, Zempléni Árpád, stb. stb.

A HÉT külső kiállítása összes lapjaink közt a leg-
főnyűzőbb. Minden számanak borítékán egy fényes ki-
viteli nagy arcképet közöl: kitűnőségeket, de legfőké-
p érdekes alakokat a politika, művészet, irodalom és a
szalon köréből, azok arcképeit, akiket a lefolyt hét ese-
ményeinek árja, habár csak ideiglenesen is, felszínre
vetett.

A HÉT számai bekötve évenként két vasos köte-
tet képeznek és nagyon is érdemesek a megőrzésre. Az
első nyolc kötet, melyből teljes példányok — bár igen
csekély számban — még kaphatók, valóságos tárháza
azérdekét soha sem veszítő becses olvasmányoknak.

A HÉT előfizetési feltételei: Egész évre 10 frt, félévre 5 frt, negyedévre 2 frt 50 kr.

Mutatványszámokat ingyen és bérmentve küld

A HÉT KIADÓHIVATALA, BUDAPEST, VII., ERZSÉBET-KÖRUT 6. SZÁM.

Nyomatott Bölöni Sándor gyorsajtóján Szilágy-Somlyón. 1893.

ÜZLET MEGNYITÁS.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség tudomására hozni, hogy **Gámenczy Tódor** cég alatt Szilágy-Somlyón több éven át fennállott, e város és vidékének közönsége előtt mindég legjobb hirnek örvendett üzletet — nevezett nagybátyámnak elhalálozása folytán **összes jószága s követeléseivel együtt** átvettem és azt

G Á M E N C Z Y Ö D Ö N

törvénytől bejegyzett cég alatt tovább fogom folytatni.

Tizenkét évi működésem, melyet nagyvárosokban e szakmában töltöttem, azon kellemes reményre jogosít engem, hogy elődöm nyomdokait követve, e téren sikerrel haladhatok s bizva a nagy közönségnek elődöm iránt tanusított bizalmába, **üzletemet teljesen**

a mai kor igényeinek megfelelőleg, egészen újból és bővebben rendeztem be.

Kérem a nagyérdemű közönséget, az elődöm iránt tanusított bizalommal engem is megajándékozni s üzletemből való próbavásárlásokkal, **jó minőségű, legszolidabb árban, pontos kiszolgálásomról meggyőződést szerezni.**

Teljes tisztelettel:

GÁMENCZY ÖDÖN.

Tulhalmozott áruraktárak miatt alkalmi olcsó elárusítás!

KARÁCSONYI, UJÉVI

nagy árukiállítás mélyen leszállított árakon.

Fábr József divatáruházában kispiacztér

Női felsők, bundák, férfi készruháik. gyapjuszövetek, női szövetek, parketek, vásznak, férfi kalapok, sapkák, **férfi, női, gyerek carlsbadi cipők, 3000 pár választékban**, — paplanok, matracok, varrógépek, fa- és vasbutorok, mélyen leszállított árakon nagyválasztékban.

Karácsonyi, ujévi diszmu, ajándéktárgyak és gyerekjátékok.

Férfi és női piperetárgyak, ujdonságok!

„NAGYVÁRAD“

Magyarország egyik legelterjedtebb és legtekintélyesebb vidéki napilapja.

Az 1894-ik évben XXV-ik évfolyamába lép.

Megjelenik hétfőt kivéve mindennap

naponta 10-24 oldalon.

Írányára nézve pártoktól teljesen független; minden pártokon felül álló. — Tudósításai a leggyorsabbak és legkimerítőbbek. Tárcarovatában a legelső fővárosi írók neveivel találkozunk.

A „Nagyvárad“ ez által nemcsak Biharmegyében, de a szomszédos megyékben is óriási elterjedtséget nyert, úgy, hogy ma már naponként

3000 példányban

lát napvilágot.

A „Nagyvárad“ karácsonyra oly meglepetést szerez olvasóinak, minőt még egy vidéki lap sem szerzett. — A „Nagyvárad“

KARÁCSONYI ALBUMA

oly gazdag tartalommal, oly névess írók műveivel jelenik meg, hogy vetélkedni fog a fővárosi lapok karácsonyi albumával. Ezt, január 1-én belépő új előfizetők is megkapják.

Azon körülmény, hogy a „NAGYVÁRAD“ a közönség minden osztályában el van terjedve s a helybeli pályaudvaron is árusítatván, a legtávolabbi vidékekre is eljut, a hirdetés főcélját a legnagyobb mértékben elősegíti s ezért

legalkalmasabb a hirdetésre.

A „Nagyvárad“ előfizetési ára, postán küldve:

1 évre 12 frt, 1/2 évre 6 frt, 1/4 évre 3 frt, 1 óra 1 frt 20 kr.

Az előfizetések és hirdetések a „NAGYVÁRAD“ kiadóhivatalához (Nagyvárad, Uri-utca 702. sz.) küldendők. 1-3

Fürdő bérbeadás.

A sz.-somlyói vasuti állomástól alig egy órányira fekvő, ujonnan épített és bebutorozott

zoványi timsós-vasgálics

GYÓGYFÜRDŐ

1894. január 10-től kezdődőleg több évre

haszonbérbe adatik

Zoványon, 1894. évi január hó 6-án d. é. 10 órakor özv. **Tarpai Ferencné** lakásán. Bővebb felvilágosítást nyújt Sz.-Somlyón **Virág László** és Ippon **Bideskuty György**. 3-5

LEGUJABB SOMLYÓN.

Olcsó! áránál értékesebb

karácsonyi és ujévi ajándékok,

nagy választékban kapható, 10, 16 és 20 kr. szabott árakban, gyermekjátékok, képeskönyvek és felnőttek részére többféle értékes tárgyak.

Ugyiszintén ez alkalmakra kaphatók különböző árakban felnőtteknek finom és egyszerűbb imakönyvek, albumok, emlékkönyvek, elbeszélések, mesék, stb.

Kaphatók még jövő évre többféle naptárak, írókönyvek, iskolakönyvek, íróeszközök, levélpapírok, stb. És ezuttal ajánlom jó hírnévben fennálló fiók

KÖNYVKÖTÉSZETEM.

A n. é. közönség becses figyelmébe és szíves pártfogásába ajánlva,

kitünő tisztelettel:

Pöcze Dániel,
könyvkötő és könyvárus,

Szilágy-Somlyón, a városháza mellett. 2-2

A még eddig fölülmulthatatlan valódi

Malártsik-féle

PATKÁNYIRTÓ-POGÁCSA

azon rendkívüli pusztító szer, amely rohamosan kiirt patkányt, egeret és vakondokat anélkül, hogy más házi állatoknak kárt okozna.

Ezen patkányirtó szer sem Phosphort, sem Strychnint, sem Arsenikumot, vagy más méregként ható szert nem tartalmaz, tehát házi állatoknak teljesen ártalmatlan.

1 kis csomag ára használati utasítással 15 kr. = 30 fillér. 1 csomag ára 30 kr. = 60 fillér.

Viszont elárúsítók megfelelő kedvezményben részesülnek. Próba megrendelmények, melyek 4 kis, — vagy 2 nagy csomagból állanak legcélszerűbben 80 kr. előre beküldése mellett ajánlott levélben portómentesen eszközöltetnek.

Ezen patkányirtó-pogácsa valódi s mindig friss minőségben kapható Magyarország minden nagyobb fűszer és gyógyáru kereskedésében.

Malártsik György,

az igazán bámulatos hatású patkányirtó-pogácsa feltalálója, — S.-a.-Ujhelytől (Fő tér)

Raktár Szilágy-Somlyón: Rosenberg Mór, — **Debrecen:** Sesztina Lajos, — **M.-Sziget:** Gladowszky Lajos és Bottyán Gábor, — **Bisztriz:** Schmiedt Albert, — **Deés:** Demeter Béla és Szilágyi Gyula, — **Szamos-Ujvár:** Csillag Kristóf, — **Bánffy-Hunyadon:** Gyulay Sándornál.

Előfizetési Felhívás

„KÉPES CSALÁDI LAPOK“

szépirodalmi és ismeretterjesztő képes hetilap 1894. év folyamára.

Megjelen minden vasárnap, díszes kiállítással, tetszőleges borítékkal.

A „Képes Családi Lapok“ a legelterjedtebb, legdiszesebb s legolcsóbb képes hetilap, a mely szívet és lelket nemesítő, hasznos és ismeretterjesztő olvasmányokat nyújt a magyar művelt olvasóközönségnek.

A „Képes Családi Lapok“ a legmagasabb irodalmi nívón álló lap, mely körül nemzeti irodalmunknak első rangú írói és írónői tömörülnek: így az 1894. évi első szám következő íróktól hoz közleményeket: Jókai Mór: „Hogy is volt ez a dolog?“ (Beszély), Beniczky Bajza Lenke: „A sors kockája“ (Regény), Tölgyesi Mihály: „A gyémánt gyűrű“ (Humoreszk), P. Csorba Akos, „A Bosporus partján“ (Rajz), Stiller tanár: „A füzéről“ (Orvosi cikk), stb. stb. Közleményeket írtak e számba: Komócsy József, Varsányi Gyula, Feleki Sándor dr. A regény mellékletet Lauka Gusztáv írta, címe: „Páztortűz és lidércfény“. — A képek az új év alkalmából valók, s igen találó rajzok. A mi különös érdeket kölesönöz e számnak az, hogy az abban megjelent közlemények íróinak arcképeit, s sajátkezü aláírásait is veszi az olvasó.

„Képes Családi Lapok“ évenként, a szövegbe nyomott több regényt ad, elsőrangú írók tollából.

A „Képes Családi Lapok“ két hetenként megjelenő melléklapja, a „Hölgyek Lapja“ háztartási és divatrésszel ellátva, teljesen nélkülözhetővé tesz minden más divatlap tartását.

A „Képes Családi Lapok“ a fentebb említett szöveg között megjelenő regényeken kívül évenként, több önálló, eredeti, beköthető regényt ad jutalmul előfizetőinek.

S mindezen előnyök dacára, a „Képes Családi Lapok“-nak a „Hölgyek Lapja“ című divatlappal a Regénymelléklettel együtt, előfizetési ára csak egész évre 6 forint, fél-évre 3 forint, negyedévre 1 frt 50 kr. Az előfizetési pénzek a lap kiadóhivatalához: Budapest, Nagykorona-utca 20. száma küldendők, amely kívánatra mutatványszámokat díjtalanul küld bárminek, ha az iránt levelezőlapon megkeresetik.

Aki az egész évre szóló 6 forintnyi előfizetési összeget 80 kr csomagolási és postaszállítási díjjal egész évre beküld, annak 4 regényt, — aki félévi 3 frt előfizetési összeget és 40 kr csomagolási és postaszállítási díjat küld be, annak 2 regényt, s aki 1 frt 50 kr negyedévi előfizetési díjat s 20 kr csomagolási és postadíjat egyszerre küld be, egy eredeti regényt küld ajánlva és díjmentesen jutalmul a kiadóhivatal.

A „KÉPES CSALÁDI LAPOK“ KIADÓHIVATALA

2-5

Budapest, V., Nagykorona-utca 20.

Évek óta

kipróbált, fájdalom-

csillapító háziszor, kösz-

vény, csusz és idegbajok ellen.

Kwizda-féle köszvényfolyadék

Kwizda-féle

Véd-

Kész-

köszvényfolyadék

Egész palackkal 1 frt o. é., fél palackkal 60 krajcár. — Kapható minden gyógyszerárban. — Főletét: kerül. gyógyszerár Korneuburgban.

Kwizda-féle köszvényfolyadék

nél határozottan kifejezni:

ügyelni s a vétel-

a védjegyre

Tessék